

SZILÁGYOSOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyilvántartási soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Bécs és Budapest.

Nemrég látogatta meg Budapestet Bécs város derék polgármestere, dr. Neumayer József, hogy a budapesti viszonyokat tanulmányozza. Megmutattak neki minden megmutathatót, rendeztek a tiszteletére óriási és drága banketteket. Neumayer ki is fejezte, hogy a látottak felülmúlják minden várakozását. Bizonyos azonban az, hogy a bécsi polgármesternek mindennél jobban tetszett az, a mit nem látott és bizonyos, hogy Neumayer ur szállóbeli fényes lakásán, mikor teljesen egyedül volt, örömeiben kezeit dörzsölte, hogy Budapesten valamit nem tudtak neki megmutatni.

Ez a valami az udvari élet.

Felvitték természetesen a királyi várba is. Gyönyörű látvány tárul a néző szeme elé a Duna-parton. Magas hegytetőn, a Várhegyen büszkén emelkedik a királyi vár. Balról zöld pompában a Gellért-hegy, a vártól jobbra terül el Buda városa, régi, középkori városokra emlékeztető, erődszerű építkezésével: a házak közül délcegen emelkedik ki a gót stílusú, ötszáz éves Mátyás-templom. Valóságos panoráma azonban az, a mi a várból, a Halászbástyáról letekintő szeme elé tárul. A hegy lábánál a szelíd kanyarlatu, kék színben tükröző hatalmas Duna, mely fölött egymásután gyönyörűbbnél-gyönyörűbb hidak nyújtóznak. A folyó mögött a parlament csodaszép épülete. A hegyről áttekinthető az egész város, melynek

larmája a várba csak, mint tompa moraj, halványan hallatszik fel. A várpalota kupoláján elhelyezett aranyozott korona mutatja, hogy az nem közönséges halandó számára épült. A vár udvarán gyönyörű szoboresoportozatok: Mátyás király vadászaton, ősmagyarok, stb., hogy a néző azt sem tudja, merre forduljon. Hanem életet hiába keresünk, mintha ki lenne halva az egész környék. Neumayer polgármester ur, akármilyen öreg ember, bizonyára visszagondolt a gyermekkorában hallott mesékre, a mik elhagyott, elátkozott királyi kastélyokról szólnak.

A királyi udvarnál alig látni élő lelkét. Az az árva rendőr, aki az udvar egyik sarkában meghúzódik, aligha tart valami merénylettől, mert minden gondolatát az foglalja el, hogy kardja hegyével szép akkurátosan sikerüljön nevének kezdőbetűit a sárga kavicsos homokba beleírni. A második élő ember egy ásitó burgzsandár, aki a belépőkre olyan csodálkozó szemeket mereszt, mint az ausztráliai szigetlakók az égből pottyant fehérbőrűekre. A „királyi udvart” egy gömbölyű, boroltvált képű Smólen Tóni képviseli, papucsban, szájában hosszuszárú pipával; ellenben hiányzik gallérja és kétes tisztaságú inge arra látszik mutatni, hogy hosszú ideig nem tart főnökének, Nepalleck szer-tartásmesternek megjelenésétől.

És ez az, a mi Neumayer urnak, a bécsi polgármesternek úgy tetszik.

Mi másként megy Bécsben, az ő városában. Igaz, hogy a Burg külső megjelenése egy napon sem említhető a budai

tündérpalotával és amint az ember a bérkaszányák közé zsufolt bécsi Burgot megpillantá, szinte keresi a kapun a hirdetőmenyt, hogy ott lakások bérbeadandók. Annál pezsgőbb, lüktetőbb élet folyik a falakon belül. Az udvaron diszszázad, zászlóval, egy szakasz burgzsandár. A diszes fogatok egymást érik; külföldi diplomatákat, magasrangú katonákat, udvarhölgyeket, udvari méltóságokat hoznak. Majd előáll a király fogata és a király, azaz boesánat, a császár szokott sétatocsizásra indul a tömeg üdvözlésgála és a diszszázad tisztelgése között.

Az udvar diszén és fényén kívül Bécsnek jut az a töméntelen pénz, amit az udvar, a külföldi diplomaták elköltötenek. Természetesen a külügyminisztérium, hadügyminisztérium, vezérkar ott van, a hol a király tartózkodik, tehát Bécsben. Egyszer már volt arról szó, hogy legalább a közös pénzügyminisztériumot Budapestre helyezik, de minek, mikor a magyaroknak így is jó?

Hej pedig de másként beszélnek a törvényeink! Kezdvé az 1439. II. t.-c.-en, mely szerint rex in regno resideat (a király az országban tartózkodjék) és az 1492. V. t.-c.-en, mely szerint rex majori parte in Hungaria resideat (a király az év nagyobb részében Magyarországon tartózkodjék), végig az 1536. LVII., 1546. XVIII., 1548. XXII. (rex in regno maneat) a király az országban maradjon), az 1550. IV., 1550. VI., 1563. III., 1567. XLVI., 1608. XVIII., 1723. V. I. H., 1741. V. H., 1751. I., 1790. IX., 1792. V. törvénycikkeken, — egy-

A hétfalusiak tanítója.*

Írta: Udvari József.

Különös ember volt ez a férfi: a hétfalusiak tanítója. Ő maga sem tudta, hogy került ide, csak egyszer itt volt a vad, bamba hegy-óriások között az ő okos, szép nagy fejével. Hétfalunak tanító kellett: eljött tehát Füzesy Mátyás egyenesen Európa közepéből. Voltaképpen nem is tanító volt, hanem orvos, telve a világ átroformálásának híres, nagy gondolatával.

— Barátaim — mondotta gyakran, amikor a párisi Rue de l'Alibi-en, vagy a berlini Unter den Linden-en naponként sétált végezte — mi vagyunk a hibások, hogy az emberiség milliói még mindig a barmok buta életét élik, mi, akik megértői vagyunk a szép, az igazságos, az emberi életnek. Nézzétek amott azt a gyűrött ruhájú, maszatos munkás-gyermekeket. Ugye milyen kajsza, roggyant-inu a lába, milyen buta és nyomor-ette az arca, rá van száradva a bőr, halljátok, hogy zörögnek a csontjai s csak bámul órák hosszat ebbe az irtó nagy emberáradatba, mint a kérődző jószág a jászolnál. De micsoda drága kincs van begöngyölve ezek közé

*) Ezt a novelláját — mint megírtuk — Udvari József a Szilágyvármegyei Általános Tanítóegyesület által rendezett műsoros estélyen olvasta fel.

a hitvány hus-rongyok közé. Ha ki tudnám venni ezt a drága kincset, tudjátok: ha kivenném a lelkét, ide a forró tenyerembe és azután elkezdeném gyúrni, gyömöszölni, dagasztani és azután elkezdeném formálni, átalakítani úgy, amint átalakítja a gyémánt-köszörűs a sajjó ujj-begyekkel kikapart, sáros, rücskös gyémánt-darabot, neki feszíteném a vésőt és aztán a durva ormókat lecsiszolnám róla és azután ráírnám a szép és boldog élet merész, karesu vonalait, belelehelném az igazi és igazságos élet parázs, lüktető melegségét, azután pedig vissza tenném abba a hitvány hus-figurába, hogy új szint, új formát nyerjen tőle, — ugye, micsoda fölséges munkát végeznék. Na, már most gondoljátok el, hogy egy óriási hegy tetején álltok, melyet irdatlan nagy sivatag vesz körül és mindenünnen, ahova csak fordultok, millió és millió ilyen gyermek tipeg felétek botorkálva, a szép és igaz élet sejtése nélkül, mint a bold szemének pillantásakor millió és millió buta árnyék, és ti lerohantok nagyot mérő, harcra akarattal és elkezditek őket, az apróságokat csiszolni, faragni, agysejteikbe két kézzel szórjátok az öntudatos-ság, a világosság szikráit, lelküket telidesteli töltitek a jósság, az emberszeretet varázsával, megtanítjátok őket szépen és boldogan élni, megmondjátok nekik kiáltó, diadalmas szóval, hogy a szép és boldog élethez mindekinek egyformán joga van, hogy mindenikőjük egyforma, hogy nincs közöttük különbség, meg-

tanítjátok az igazság és igazságosság imadására, értitek: ha ezeket az apróságokat emberré nevelitek, — milyen csodálatos, tökéletes lenne az élet a földön. Új szint, új erőt nyerne minden, de minden, más lenne a rózsák illata, frissebb és áthatóbb, más lenne a csillagok ragyogása, erőteljesebb és megértetebb, színesebb lenne a léleknek minden mocnása: álmok, illúziók és sejtelmek és vágyak, merészebben szökkenők, nagyobb akarók az agysejtek hajtásai: a gondolat-virágok, mindenkit és mindeneket körülölelő a szép és boldog élet idegzsongító illatárja, mindent, amit itt láttok és nem láttok, finom fény-szállak vonnának be, a boldog és igazi emberi élet aranyzárlai, — egy fönséges dal lenne az egész élet, diadalmas hozsanna, egy győztes ujjongás. Csak ott, ott kezdenék meg a nagyszerű munkát, a gyermekeknél. De így? Így a babona, az előítéletek, a butaság vasabroncsai veszik körül az apróságok lelkét s hagyjuk felnőni őket úgy, hogy mindenikőjük előregörnyedt nyakszirtjét a járomba szoktassa, hogy testük, lelkük prédája legyen a baromi életnek. Hát nem hitványak vagyunk mi, akik ezt tudjuk és tudnánk, butául nézzük egy nap a másik után? Tudjátok meg barátaim, hogy gyilkos mindenikőnk, én, te, ő és mindnyáján, akik verejtékes habot türünk s szeretnők levegőbe röpitni az egész világot, az előítéletek, a babonák nyikorgó, ronda szekereibe kapaszkodunk, mi mindnyáján hitványak, buták, gyávák vagyunk és önzők a

től egyig elrendelik a magyar udvartartást.

De legalább — gondolod tisztelt olvasó — az udvartartás költségeit nem mi, hanem az osztrákok izzadják ki. Tévedsz jó magyarom! Amikor a fizetés kerül a sor, — ismerik jól a magyart Bécsben — mondanak valami szépet mint a kis gyermeknek, mikor nem akar elaludni és erre a mézes-mázos szóra a magyar megnyitja szívét és, ami fő az erszényét. Nekünk is ilyen szépet, mond az 1867. XII. t.-c., hogy . . . „a magyar király fejedelmi magas tekintélyével sokkal inkább megegyezik, hogy a magyar országyűlés . . . külön szavazza meg a magyar király udvartartása (!) költségeit”. Ez alatt a szelid „külön” kifejezés alatt azt kell érteni, hogy ugyanannyit szavaz meg, mint Ausztria, holott az udvart nálunk 355 napon át csak Smólen Tóni képviseli, míg az egész civillista Bécsben fog el.

A többiről pedig, ami Bécsben van, de nálunk nincs: az olcsó lakás, olcsó élelmezés, közlekedés, óriási parkok, kertek és arról, hogy nálunk is kellene, hogy legyenek, arról ne is beszéljünk, mert hiszen az ábrándozás az élet megrentője.

Vármegyei élet.

A múlt hó 29-i, őszi rendes közgyűlés a következő ügyekben hozott határozatot:

Az alispánnak a vármegye közállapotairól szóló jelentését tudomásul vette.

Valamint tudomásul vette a választott bizottsági tagok s a közgyűlésen üléssel és szavazattal bíró tisztviselők névjegyzékét.

Az aradi gyászünnepeken a vármegye küldöttségileg képviseltette magát s a vértanúk sírjára koszorút küldött.

A kereskedelemügyi miniszternek a tasnád-margittai ut kiépítése tárgyában küldött leiratát a közgyűlés tudomásul vette.

A jegyzői nyugdíj-szabályrendeletet a belügyminiszter rendeletéhez képest módosította, valamint a közkórház alapszabályait is.

Versec th. város átiratára a borok értékesítése tárgyában a kormányhoz feliratot intéz. A többi társhatósági átiratot indomásul vette.

Lippe Vilmos, nyug. táblabíró, szolnoki lakosnak, aki tudvalevőleg a szeődemeteri Kölcsei-féle házat a vármegyének ajándékozta, köszönetet mondott s elhatározta, hogy a kérdéses épületet Szilágyvármegye Kölcsei-óvodája elnevezéssel fogja fenntartani.

A közkórháznál épített új sebészeti pavilon felszerelésére államségélyt kér a th. bizottság, addig is azonban, míg ez folyósítható, a jelzett költségeket, a belügyminiszter engedélytől feltételezve, valamelyik vármegyei alpból fogja előlegezni.

A közigazgatási bizottság megkeresésére kimondotta, hogy az állami iskolák építési költségei fedezésére kölesöntvevő községekért a helyi járulékoknak megfelelő kölesöntőke erejéig kezességet vállal, de az ilyen ügyeket esetről-esetre bírálja el.

Megállapította a vármegyei háztartás 1911. évi költségvetését a rendes keretek között, egy fiz. közigazgatási gyakornoki állás rendszeresítésével s a th. közutak 1911. és 1912. évi költségvetését.

A vármegye különböző alapjait, s a várm. árvaszék kezelése alá tartozó pénzkészleteket 1911-ben is a zilahi két pénztárnál fogja elhelyezni.

Az esküdtbírókról szóló törvény alapján a zilahi kir. törvényszéknél működő bizottságba ifj. Kovácsy Miklós kivételével a régi bizottságot választotta meg. Nevezett helyébe br. Jósika Lajos lépett.

A kir. tanfelügyelő megkeresésére az égerháti állami iskola elhelyezése céljából nevezett községnek telekvásárlásra a közművelődési alpból 3000 K kölesönt adott a közgyűlési.

Az ákosi Krasznahid építéséhez meg szükséges 2000 K-t a th. közuti-alpból fogja fedezni.

A várm. gyámpénztárának, az elhagyott gyermekek segélyalapjának, az erdőéri alpnak s a közkórházi pénztárnak 1903. évi zárszámadását jóváhagyta.

Jóváhagyta még: Mocsolyának telekvételár kifizetésére, — Zilahnak a rendőrlégénység szolg. és fegyelmi szabályzatára, — Szilágyosomlyónak a szerv. szabályrendelet módosítására, ajándékozásra és taksás telkek megváltására, — Debren közbirtokosságának a nyomásos gazdálkodás fenntartására, — Bábcának ugyanarra, — Nagyrajtolenak ingatlanvásárlására, — Szilágykövesdnek, Szilágyiszigetnek, Magyarkecelnek, és Olákecelnek az Erzsébet segítő egyesület támogatására, — Tasnádszántónak ingatlanok eladására és körjegyzői lak építésére, — Ermszentnek, Sarmaságnak, Nagymonnak, Vármezőnek ingatlanvásárlására, — Magyarcsaholynak istálló és szekérszín építésére, — Szilágykövesdnek, Szilágyiszigetnek tűzoltószerek beszerzésére, — Dabjonnak, Solymosnak tűzkárbiztosításra, — Oláhcsaholynak, Tasnádbalázsházának, Orbónak, Csánynak a segédjegyző lakbérére, — Désházának tagosítási előmunkálatok fedezésére, — Vadafalvának, Ördögkútnak, Szilágyfőkeresztúrnak, Szilágyballának kölesönművelésre, — az egrespataki kör községeinek a szerv. szabályzat módosítására, — a náprádi és karikai kör községeinek távbeszélő berendezésére, — Akosnak a villamos világítás bevezetésére, — Csánynak legelővásárlásra vonatkozó véghatározatait, — Csánynak közös legelőre vonatkozó szabályrendeletét, Szilágynagyfalu husvágási szabályzatát s a szilágyesehi ipartestület alapszabályait.

Megsemmisítette, illetve feloldotta: Zsibónak a fogyasztási adók bérletére és korcsmabérletre, — Vármezőnek óvodaépítési költségekre, — Récsének az esküdték kizárására, — Brédnek törzsvagyon elajándékozására, — a diósadi körnek anyakönyvi kivonati díjak átengedésére, — Csizérnek küldöttség szervezésére és ehhez szükséges költségek fedezésére vonatkozó véghatározatait.

A községi és körjegyzők, valamint az Orsz. Orvos-Szövetség szilágyosomlyói fiókjának kérelmére — az állandó választmány javaslattal szemben — kimondta a közgyűlés, hogy mellékjövödelmeikből 1000 K-t nyugdíjajka beszámít, illetve ez összeget az évi járulékok kirovásával a fizetéshez számítja.

A belügyminiszternek ama leiratára, melyben a korcsmák, sörházak és pálinkamérésekről szóló várm. szabályrendeletnek a vasárnapi zárvaratást elrendelő része jóváhagyását megtagadta — szintén az állandó választmány hat.

helyett, hogy ezeken az apró embereken át teremtenők egy új, egy szebb, egy boldogabb emberi életet.

És égett az egész ember, amikor így szólott, két nagy turáni fekete szemű tűzparazsat sajgott és, mint libbenő pokol-láng, lobogott levegő-sodró havelokkjának gyűrött, kopott, megfakult két szárnya és egyszer, egy március-végi bus vasárnap reggel felkapta, ragadta ez a láng Füzes Máttyást országról-országra, míg egyszer csak ott találta magát, hogy nagy, iromba lépésekkel tapodja a hétfalusi rétek sarjadó fűszálát, árokperti kék ibolyáját.

A hétfalusi iskolaszéknek új volt a Füzes Máttyás szíve, új volt a gondolata, új volt és szokatlan, istentelen és kemény. Mert Hétfalu iskolaszékében bocskoros emberek ültek, jámborak, naivak és buták. Mikor harsogott előtűk kemény Füzes Máttyás, ők nem értették az új tanítót, ki apostoli fejű volt és vad komolyságu. Ők összemordultak gyakran és bosszusan és átkozódtak szitkos, nagy átkokkal.

Am Füzes Máttyás tanított tovább és minden reggel és minden este eljárt Magdához.

Magda a falusi zsidó leánya volt és Pesten nevelkedett a tanítónőképzőben. Egyetlen volt, ki megértette Füzes Máttyást, ezt az örökké lázongó, okos, szép-fejű embert.

— Magda — mondotta Füzes egy harmatos, poros juniusi reggelen, amikor illatot csókol a nap-fény a jázminok szirmáról, — rég akartam mondani valamit magának. Tudja, ez van az eszembe nappal, amikor az iskolapadok között, az én apróságaim mellett merengve sőtálok és éjszakákon által, mikor a friss fű illata előnti bus, magános ágyam. Maga az egyetlen, Magda, aki ismeri az én szívemnek tiszta, makulátlan voltát, aki tudja, hogy az én lelkemnek álma szent és szárnyaló, mint a reggeli imádság szüzi sóhajta. Az én szívem és az

én agyam olyan, mint a magáé: mind a kettő összehangzó, mint két összecsengő akkord. Látja, én teljesen egyedül vagyok a magam szent, teremő gondolataival, termékeny érzésével, de, ha magát mellettem tudnám, ha reggelenként, amikor megmozdul hófehér ágyában, megcsókolnám a maga két bánatos özike-szemét, ha végigsimitanám két karjának hófehér bársonyát, ha beletemetethetném az én bus, harcos fejemet a maga gesztenye-barna hajának lágy, illatos selymébe, Magdám, ha az enyém volnál, az enyém örökre, az én feleségem: óh nekem akkor sohasem jutna eszembe, hogy ez a bocskoros, buta nép nem él meg, tudnám, hogy a te öled megóvna minden ostoba átoktól, minden támadástól.

Ugy bugott a Füzes hangja, mint szerelmes gerlé, mely belesóhajta lelkét a zöld levelek közé, az erdei virágok erős illatu kelyhébe.

— Én nem lehetek a tied, tudod te azt, mert az én apám zsidó és sokat járja az imaházat és buzgón imádkozik.

Magda szava elakadt, csak két nagy özike-szeme telt meg sós könnyel, mint a rózsaszirma megtelik hajnali harmattal. És belerezdült a zokogás a friss juniusi reggelbe: két összeszorult torok göresös elcsuklása, a Magda és Máttyás busongó sirása. És mint nagyiramu vihar után két fehér tubarózsza: a lány és férfi összedugták siramos fejüket szomorúan, sűrű zokogással. És körülfonta őket jázminnak, nárcisznak, zsájának buja illatárja, körüludolta madár csacsogása és vad-méhek lágy, daltalan zsongása.

Sohasem zengett úgy a Füzes Máttyás hangja, mint ezen a napon az iskolában. Ziháló melléből lázas, harcos beszédek törtek fel: csaknem összeroppan minden pad vad zokogásuk alatt.

— És te azt hiszed, Szekeres Berta, gaz-

dag ember lánya, hogy van különbség közted és a foltosruhájú Rózsika között? Miért, meg tudnád mondani gyermekem? Ládd, az ő szeme is ép olyan égiszinkék, mint a tied, az ő arca is olyan piros, mint a te két arcod, okosan, szépen beszél ő is, mint a te apró ajkad. Vagy azért ütötted meg, mert az ő apja másképpen imádkozik, mint a te apád? Leányom, tanuld meg, hogy addig, míg az emberek egymást valóság szerint különböztetik meg, amíg mindannyian nem valljuk, hogy vallás csak egy van: a szépségnek, a jóságnak, az igazságnak és igazságosságnak vallása, amíg minden ember nem tudja, hogy csak egy imádság van, az, ami fölszendül a hegedű hurjain, fölfakad a fülemile esteli csattogatásában, a fodros habok összecsobbanásában, megrezdül a csillagok rezgő fényében, végigfolyik a hajnalpir bársony biborában, — addig a babona, az előítéletek, a butaság jármát huzzák az emberek. A te vallásod a gyűlölet vallása, a te imádságod a másik elátkozása. Ládd, a te vallásod könyörtelenül széjjel tépi a szívnek legődesebb álmát, színes illúzióit, a te vallásod szól közbe, ha két szív, két agy, melynek minden mocanása együtt hangzik, össze akar olvadni örökre . . . tűzős szerelemben . . .

S mig így beszél Füzes Máttyás ziháló mellel, lázas ajakkal, az ajtót vad, durva zsvaj döngeti.

— Jöjjen ki a tanító . . . megrontja a gyermekeink lelkét . . . hazugságokat tanít . . . fel akarja osztani a vagyont . . . kicsufolja az istent . . . új bolond vallásról beszél . . . agyon kell ütni . . . olyan mint a veszett kutya . . . el akarja adni a falut a pokolnak . . .

Füzes Máttyás az ablakból hallgatta a tajtékozót, vad tömeg kiabálását. Tudta, érezte, hogy az ő szent, nagy szívét nem értik meg, de ilyen támadásra még sem mert gondolni. Aj-

javaslatával szemben — kimondotta a közgyűlés, hogy előbbi határozatát ezuttal is fenn tartja s azt jóváhagyás végett újból fölterjeszti. Szabályrendeletet alkotott a községi kör- és segédjegyzők szabadságideje s helyettesítéséről.

Elrendelte a közkórház egyik pavillonjának s a felügyelő lakásának életveszélyes voltuk miatt lebontását, amiről a belügyminiszterhez is jelentést tesz.

Kötelezte Felsőegregyét és Szentpéterfalvát, hogy körjegyzői lakás javítása tárgyában hozzon újabb határozatot.

Orosz László szolgabíró, Jépure Vazul utkaparót nyugdíjazta s megállapította özv. Kiss Sámuelné özvegyi nyugdíját.

A vármegyei díjnokoknak 100—100, a hivatalszolgáknak 60—60, Krecsák Gyula, felső keresk. akadémiai hallgatónak 140, Kovács György bölcsészethallgatónak, Saigi László, joghallgatónak 80—80, özv. Diószegi Lajosnénak, özv. Andrékovits Józsefnének havi 20—20, özv. Tömösvári Jánosnénak havi 10, Bereczki Antalnak havi 6 K, Teleky Julia óvónőnek 76 K segélyt adott.

Végül a legutóbbi közgyűlés óta beérkezett közs. költségvetéseket és zárszámadásokat hagyta jóvá.

Szilágysomlyó az 1909-ik évben.

(Folyt. és vége.)

Különösen ki kell emelnem e helyen is a pénztár és adóhivatali személyzet eredményes működését, kik fáradságot nem ismerve, hivatalos órákon kívül is odaadó szorgalommal, szakértelemmel és nemcsak kötelességszerűleg, de ambícióval töltve be hivatásukat a legnagyobb pontossággal végezték amugy is terhes és sokoldalú teendőiket s a nagy munkakörrel arányban nem álló tisztí létszám hiányát tudással és szorgalmas munkával pótolva dolgozták le a folyó ügyek kifogástalan ellátása mellett s a pénztárnok, mint hivatalvezető hosszabb betegkedése dacára is az utóbbi évek felszaporodott hátralékait, fejezték be a zavarosnak mondható adórendezés nehéz munkáját, jóllehet e hivatal munkaköre a régebbi évekhez viszonyítva az 1909. évben még sokkal fokozottabb volt.

kán a szánaokozás mosolyának egy-egy vonása rezdült meg s eszébe jutottak Párisnak, Berlinnek hatalmas bulevardjai, hol nem is olyan régen belekiáltotta az ő szépsépcs hitvallását a sűrű ember-áradatba. Volt valami fölséges és megrendítő az ő néma hallgatásában.

A káromkodás azonban zugott megszakitás nélkül:

— Együtt tart a zsidó lányával, avval a pesti dámával... azt is meg kellene égetni... Vad, irtózatoss zuhogásba szaladt a Füzesy Mátyás vére, mikor ezt hallotta.

— Azt a leányt ne bántsátok, barmok, csürhe népség, mert...

Füzesy Mátyás keze beletapadt egy padba, hogy lehajtsa bosszuval, gyilkosan a tömeg közé.

Ebben a percben két bársnyos kar elhúzta Füzesyt az ablaktól s vitte, vonszolta magával a forrongó hustömeget, a hétfalusiak tanítóját.

Este ott ébredt fel Füzesy Mátyás a Magdának kertjében, ott pihent a feje a Magda ölén. Mellét nehéz, bus sóhajok kintzák, fekete fűrtjeit megborították a virágok között elszórt szellő lágy ujjai. Es zokogott és vonaglott, mikor megszólalt:

— Magdám, ma elvesztettem az egész világot: hitemet és Téged.

Magda ráhajolt a Füzesy Mátyás szép, nagy, okos fejére, megcsókolta a férfi két bánatos szemét s aztán susogva megszólalt:

— Menj el innen Mátyás, menj vissza Európának zugó emberáradatába, ahol ismét szépek, színesek lesznek álmaid, — én veled megyek.

... A fázmin-bokrok között két fecske kergetőzött csókos csacsogással, szerelmes epekedéssel.

Örvendetes eseményként jelenthetem, hogy a tisztviselők 1909. évi fizetésekiegészítésére 6000 korona megérdemelt államsegély utalványoztatott, mely összeg csak az év végén fizetettvén ki, azaz 1909. évi pénztári maradványban szerepel s egy évi felosztása csak a folyó évben eszközöltetett.

Ugyancsak az 1909. év folyamán láttattak el a tisztviselők személyeiket illető féláru vasuti jegy váltására jogosító areképes igazolvánnyal.

A székelyföldi kirendeltség működési körébe vármegyénk is bevonatván, a kirendeltség helyi megbízottjának székhelyül ép városunk jelöltetett ki s a megbízott működését az év folyamán meg is kezdte.

Ugyancsak az 1900. évben alakult meg városunkban a borértékesítő és pincészövetkezet.

Uj politikai és társadalmi hetilap indult meg, „Szilágysági Ujság” címen Hegedüs Sándor és Keller Samu dr. szerkesztésében.

Uj egyesületek és társulatok az év folyamán nem alakultak.

Mint sajnálatos eseményt kell megemlítem hogy városunk egyik legrégibb egylete az „Első szilágysomlyói temetkezési egyesület”, vezetése ellen a tagok részéről tett többrendbeli panasz folytán belügyminiszter ur által vizsgálat rendeltetett el s annak foganatosításával számvevő-ségem bizott meg, aki az egyletpénz és ügykezelést évekre visszamenőleg beható vizsgálat tárgyává tévé, felterjesztett véleményes jegyzőkönyvi számadatokkal támogatott jelentésem alapján az egylet mint életképtelen a belügyminiszter ur által az 1909. év folyamán a tagok vagyoni érdekének további megóvása céljából feloszlattatott s az egylet tartozásainak kifizetése s ennekutánna a megmaradó alaptőkének tagok közt befizetési arányában való egyéni megosztása és kifizetése rendeltetett el, sajnos azonban, hogy eme részesedés a tett befizetéseknek csak elenyésző hányadát képezte.

Jelezni kívánom, hogy az egylet életképtelensége és romlásának oka a megejtett nyomozás adatai szerint nem a helytelen vezetésben, avagy szabálytalan ügy- és pénzkezelésben, vagy a vezetők visszaéléseiben rejlett, hanem első sorban maga az alapszabály számításai, tévedéseinek, a tagszámok folytonos aránytalan csökkenéseinek, ezzel szemben a tag halálzási esetek növekedésének, a tagdíjak rendetlen és késedelmes fizetése, avagy teljes behajtatlansága és ennek folytán a tagok nagy számának kizárása és főképp a lakosságnak az egylet iránti érdeklődése fenntartása és fejlesztése iránti ragaszkodás hiánya miatt fokozatosan következett be.

Politikai és szociális vagy más irányú mozgalmak az év folyamán nem észleltettek, népgyűlések nem tartattak.

Az 1909. év ugy mezőgazdasági mint állategészségügyi tekintetben általában kielégítőnek mondható, nagyobb kárt a tavaszi jégeső csak a szőlőtermésben tett. Mely körülmény adóelengedést is vont maga után.

A lakosság adófizető képessége és készsége, mint a fenti adatok igazolják, kielégítőnek mondható, jóllehet a multak rejtett mulasztásainak már tovább nem odázható pótlásával s városunk megindult fejlesztésével szükségessé vált 100%-os pótdadó, eme áldozatkészséget a polgárok részéről nagy mérvben igénybe vette.

Tekintetes Képviselőtestületi Közgyűlés!

Városunk 1909. évi közérdeklő ügyei és tisztviselői tevékenységéről szóló jelentésemet a fentiekben röviden, száraz adatokban előterjesztve, kérem a képviselő testületet, miszerint azt tudomásul venni s ugy engem, mint tisztviselő társaimat nehéz munkánkban jövőre is hason jóakaratu támogatásban részesíteni szíveskedjék.

Szilágysomlyó, 1910.

Lukátsffy Ödön
polgármester.

A SZILÁGY SOMLYÓ politikai lap

előfizetési ára:

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f
Megjelenik minden csütörtökön.

A Szilágysomlyó telefon száma: 17.

Meghívás.

A szilágysomlyói „Kálvin-szövetség” t. tagjait tisztelettel meghívom a folyó évi november hó 13-án d. e. 10 órakor kezdődőleg Bagoson, a templomban tartandó missziói közgyűlésre, melynek tárgyai:

1) Istentisztelet, melyen imádkozik Zsigmond Károly szilágysomlyói lelkész, prédikál Máthé Samu hadadi lelkész.

2) Elnöki megnyitó, tartja dr. K. Tompa Arthur világi elnök.

3) Felolvasás, tartja Fodor Béla varsolci lelkész.

4) Pénztári jelentés a tagdíjhátralékok névszerinti kimutatásával, tartja Szilági János lecsméri lelkész, pénztáros.

5) Az alapszabályok módosítása a cím változtatásához képest.

6) Indítványok.

7) Elnöki záróbeszéd, tartja Zsigmond Károly lelkész elnök.

Közgyűlés végeztével közeled, amelyre a résztvenni óhajtok szíveskedjenek legalább november 8-ig Tötös György bagosi lelkész atyánkfánál jelentkezni.

Szilágysomlyó, 1910. október 10-én.

Zsigmond Károly,
a szilágysomlyói „Kálvin-szövetség”
lelkész-elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kirendelés. Az igazságügyminiszter a zilahi kir. törvényszék területére vizsgálóbíróvá Cziple Sándor törvényszéki bírót, — állandó helyettesévé Medgyesy Géza törvényszéki bírót rendelte ki.

— A hivatalos lapból. A vallás és közoktatásügyi miniszter Csoma Ilonka okleveles tanítónőt a gyapju (Biharvármegye) állami iskolához, — Kovács Katinka lupusnikai községi tanítónőt a szilágysomlyói állami iskolához rendes tanítónőkké nevezte ki.

— Egyházi gyűlés. A szilágysomlyói református egyházmegye Zilahon, 1910. évi október hó 26-án a vármegyei ház disztermében délelőtt 9 órakor kezdődőleg közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg október hó 25-én d. u. 2 órakor kezdődőleg ugyancsak Zilahon a református egyház tanácstermében tanácsülés lesz.

— Eljegyzések. Szilágysomlyói Halmágyi Mariskát, Halmágyi Ferenc nyugalmazott járásbírói irodatiszt kedves leányát eljegyezte zálnoki Diószegi Lajos debreceni vasuti tisztviselő. — Ifj. Sárkány Lajos egrespataki ref. lelkész eljegyezte Kenyeres Bertuskát, Kenyeres Lajos egrespataki áll. el. isk. igazgató-tanító leányát.

— Uj köztársaság. Portugáliában a nép megunta az ifju Mánuel király oktan költségeit és az udvari élet pazarlásából az adózókra nehezedő elviselhetlen terheknek ugy vetett véget, hogy a király rossz tanácsadóit elkergette, a királyt megfosztotta trónjától és kikiáltotta a köztársaságot.

— A régi száz forintos bankók ez évi október hó 31-én végleg kivételnek a forgalomból. Ezen utolsó határidőn túl már a kibocsátott hirdetmény szerint az Osztrák-magyar bank sem váltja be.

— A krasznai református egyház történetét Kádár Imre ottani ref. pap — annak emlékére, hogy az egyház megújított templomát 1910. július 3-án Kenessey Béla püspök felszentelte — rövid vonásokban, érdekes modorban megírta. A Seres Samu zilahi könyvnyomdájából kikerült csinos füzetet az 1380-ban épült templomnak régi és újított állását feltűntető rajzai díszítik. A füzet szerint Kraszna a reformáció kezdetéig, sőt az 1730-as évekig szinmagyar volt. A község népe 1527-ig róm. katolikus vallású volt. A kálvinista református egyházat Drágfi Gáspár Kraszna és Középszolnokvármegyéek akkori főispánjának protektorátusa mellett Derecskei Demeter, majd Batizi András, a főispán udvari papjai, dévai Biró Mátyás debreceni pappal és szuperintendens Szegedi Lajossal, akkori krasznai pappal az 1543 év táján szervezték.

— **Vadászati kihágási ügyekben** többször előfordult, hogy a főszolgabíróság csupán a vadászati kihágás kérdésében meghozott ítélet jogerőre emelkedése után küldi át az iratokat a pénzügyigazgatóságához az 1883. évi XXIII-ik t.-c. 42. §-ában felsorolt egyes jövedéki kihágásokban való eljárás megindítása végett. Ebből aztán gyakran, mondhatnók legtöbb esetben az következett, hogy mire az ügy a pénzügyigazgatóságához került, emez utóbb említett kihágások rendszerint elévültek. Ennek megakadályozása céljából Török István, vármegyéni alispánja valamennyi főszolgabíró és polgármestert rendeletben hívott fel, hogy vadászati kihágási ügyekben hozott ítéleteiket, melyekben az említett jövedéki kihágások fennforgását látnák, tekintet nélkül arra, hogy vajjon azok jogerősek-e, vagy sem, a kir. pénzügyigazgatóságához meghozataluk után azonnal tegyék át, esetleg pedig a fennforgni látszó kihágás esetéről a kir. pénzügyigazgatóságot már eleve értesítsék, nehogy a vadászati kihágási eljárás alatt, vagy az abban hozott ítélet jogerőre emelkedéséig az illetékes eljárás megindítása hiányában a jövedéki kihágás elévüljön.

— **Wirth Sári** él éspedig nemcsak a „neve, emléke él” — a hogy ezt a emberbarátokról, tudósokról, művészekről koporsójuk felett általán mondani szokás, — hanem testestül-lelkestül él és a legjobb egészségben aratja sikereit Szolnokon, — mint ezt saját távirata mondja. Örömmel konstatáljuk, hogy a fiatal színész halálhíre, melyet a budapesti és a szatmári lapok nyomán mi is közöltük, — nem felel meg a valóságnak, hanem az, csupán valamelyik vicces kollégája bocsátotta szélnek. Wirth Sárinak különben ez a híresztelés nem okozhatott kellemetlenséget: minden lapban, melyben halálhíre megjelent, — csupa szép, elismerő közleményeket olvashatott magáról.

— **Szüreti bált** rendez az alsóváalkői ifjúsági egyesület október 22-ikén — szombaton — este 6 órakor az iskola tantermében az ottani állami iskolába járó tanköteles szegény sorsu gyermekek felruházása céljára. Szaválnak: Antal Erzsébet, Márkus Julia, Ősz Katalin és Nagy József egyleti tagok.

— **Egészségét** visszanyeri! Gyengesége és fájdalmai elmúlnak, szemei, idegei, izmai és inai megerősödnek, egészséges álma lesz és teljes felépülése hamar bekövetkezik, ha Feller-féle Elsáfuidot használ. Próbátucatja bérmentve 5 korona. Készítője csakis Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye).

— **Elszámolás.** A Szilágyvármegyei Alta-lános Tanítóegyesület által 1910. évi október 4-én rendezett műsoros táncestélyén felülfizettek: dr. Nádudvary Jenő 25 K, Nagy Károly kir. tanfelügyelő 10 K, Józsa Dénes, Bogdán István, Erdődy János, Lázár János, 2—2 K; X. Y., N. N. 140—140 K; Sára Dezső, Fodor Máté, Thorday László, Horváth Aladár, Tökés Gyula, Halubán János, Szücs József, Lenkei Géza, Bányai Sándor, Kóhalmi Mihály, Osváth Sándor, Kocsis Lajos, Mátéfi János, X. X. 1—1 K; N. N., X. Y., Döry Ernő 50—50 ft; Bocán Viktor, Ille Tivadar, Filep Emill, M. N., Fekete Imre, Nemes Elek, Szilágyi Lajos, Gál Márton 40—40 ft; Miklósi Mihály 30 fillér, összesen: 6480 K-t. Az összes bevétel 390 korona volt. Kiadás 26815 K. Maradvány 12185 K, mely összeg Zilahra lett beküldve az „Ősztündij-alap”-ra.

— **A bagosi apagyilkosság.** Julius 4-ikén történt, hogy Nagy András bagosi gazdaembert a lakása padlásáról függő kötélén felakasztva találták. A boncvizsgálatot megejtő orvosok a halotton számos sérülést, külső bántalmazás nyomait konstataáltak, melyekből arra lehetett következtetni, hogy a szerencsétlen ember gyilkosság áldozata lett. Az ügyészség a boncolási jegyzőkönyv alapján erélyes nyomozást indított, melynek eredményeképpen a meggyilkolt ember fiait, Nagy Ferenc 20 éves és Nagy László 15 éves bagosi földmivéseket tartóztatták le. A beismerésben levő vádlottak felett folyó hó 10-én ült törvényt a zilahi esküdtbíróság. A tárgyaláson Barra Károly ítélőtáblai bíró elnökölt, szavazóbírák Gyenge Mihály és Medgyesi József voltak, — a vádat dr. Diószeghy Gábor kir. ügyész képviselte, — a védelmet pedig dr. Keller Samu szilágyosomlyói ügyvéd látta el. A tanuvallomások alapján beigazolást nyert, hogy a meggyilkolt Nagy András heves természetű ember volt, aki Ferenc fiával a gyilkosság napján összeveszett és késével is le akarta szurni. Dulakodás közben a fiu félrelökte apját, aki neki esett a kályhának és eszméletlenül terült el a földön. A fiu azt hitte, hogy az öreg ember meghalt — s öcsese tanácsára és segítségével — hogy a dolog öngyilkosságnak tűnjék fel, — felakasztotta az apját. A bíróság a szándékos emberölésre, jogos felháborodás okozta erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésre és gondatlan-ságból okozott emberölésre vonatkozó kérdéseket intézte az esküdtekhez.

Az esküdtek főnöke éjjel egy órakor hirdette ki a súlyosan marasztaló verdiktet, mely a vádlottakat szándékos emberölésben mondta ki bűnösöknek és sem az erős felindulást, sem a jogos önvédelmet nem állapította meg. Ez alapon a bíróság az enyhítő szakasz alkalmazásával Nagy Ferencet 10 évi fegyházra, Nagy Lászlót 3 évi fegyházra ítélte el. Az ítéletben az ügyész megnyugodott; a védő semmisségi panaszt jelentett be.

— **Ritka természeti tűnemény.** Gyenge József állami tanító kertjében egy ringlitszil-vafát egészen virággal borított be az októberi napfény. A sűrű fehér virágok között apró gyümölcsök is láthatók.

— **A Haverda-per vége.** A Haverda-féle bonyodalmas bünper véget ért. A delegált budapesti esküdtek hosszas és izgalmas tárgyalás után Jánossy Aladárt szándékosan, de erős felindulásban elkövetett emberölésben bűnösnek mondták ki, — Haverda Máriáról és Vojtha Antaltól pedig megállapították, hogy Jánossy cselekményét szándékosan előmozdították. E verdikt alapján a bíróság Jánossy Aladárt 10 évi, — Haverda Máriát 12 évi, — Vojtha Antalt 8 évi fegyházra ítélte el.

— **Köhögés és nátha** a mi éghajlatunk alatt, sajna, igen gyakori vendégek, úgy, hogy bizonyos fokig már megszoktuk őket és nem tulajdonítunk könnyebb hurutoknak semmi jelentőséget. De ez teljesen hibás! A legcsekélyeb-nek látszó köhögés súlyos tüdőbetegséghez vezetethet és elhanyagolása annál kevésbé jogosult, amennyiben a minden gyógyszerárban vásárolható „Sirolin Roche”-ban oly szerrel rendelkezünk mely azonnal a köhögés kezdetén alkalmazva, a hurutot néhány nap alatt biztosan megszünteti. A Sirolin tehát egy igazi háziszser, mely igen áldásos lehet, mert súlyos tüdőbajokat elháríthat, természetesen idejekorán kell adni; nem szabad előbb néhány napig várni,

míg a hurut kifejlődik és tétlenül várni, vajjon nem fejlődik-e talán magától is vissza.

— **A Budapesten megjelenő „Világ”** című politikai napilap, mely tudvalevőleg a leg-radikálisabb liberalizmus szellemében szerkesztetik s a magyar szabadkőművesség szócsöve: miközben az általános választójogért, a felekezeten közoktatásért s a szekularizációért vivja kemény csatáit, még arra is ráér, hogy előfizetőinek kedves karácsonyi ajándékokat adjon. Igen érdekes ez az ajándék. A „Világ” t. i. 1000 koronás, 500 koronás, 50 koronás és nagyon sok 20 és 10 koronás utalványt fog december 10-én az előfizetői között kisorsolni, amely utalványokkal a szerencsés előfizető igen előkelő cégeknél azt vásárolhat, amit akar. Az illető cégek ugyanis a „Világ” utalványait pénz helyett elfogadják, mert ők viszont a „Világ”-nál beválthatják azt. Ez nem sorsjáték, mert a „Világ” tulajdonképpen tetszése szerint oszthatná ki az ajándékot, de ehelyett a sorsra bizza a nyerők megállapítását. Azok a cégek, amelyeknél vásárolni lehet, a „Világ” minden számában fel vannak sorolva.

— **Koleraveszély** terjedésének meggátolására minden közegészségügyi hatóság a legnagyobb tisztaságot, mértékletességet ajánlja. Ez az egyetlen védekezés a tisztatlanságban tenyésző bacillusok szaporodása és terjedése ellen. A járvány csak úgy szüntethető meg, ha ezeket az óvszabályokat szigorúan betartjuk. Tudja azt ma már mindenki, hogy a dezinficció a legbiztosabb módja, kitűnő fegyvere a ragály leküzdésének. Ha kezünket állandóan mossuk, szájunkat öblögetjük, úgy elkerüljük a legnagyobb veszedelmet, különösen ha erre a célra a jóbirü Diana sóborszeszt használjuk, amely minden bacillust megöl.

— **Budapesti Hirlap.** Főszerkesztő és lap-tulajdonos: Rákosi Jenő Az ország legterjedtebb és legtekintélyesebb politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel. Előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2.40 kor. Egyes példány ára 10 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. sz. Minden ember tudja ebben az országban, hogy a Budapesti Hirlap egy politikai magatartásban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében a nemzeti irányt követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittel és lankadatlan buzgalommal szolgálja a magyar nemzeti érdeket. Ezért terjed el a Budapesti Hirlap oly nagy mértékben a magyar komoly hazafias körökben és ezért mindenki, aki lelkében és törekvésében ugyanama vágyakat érzi, mint a Budapesti Hirlap emberei: a Budapesti Hirlapból merit tudást és lelkesedést és aki csak teheti, a Budapesti Hirlapot járattja házához. A Budapesti Hirlapot haszonnal forgatja kezében a család, az asszony és az ifjúság egyaránt. Közleményeit mindig a jó izlés és a becsületes hazafiság diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetők, tartalma válogatott és terjedelmes. Minden magyar embernek a figyelmébe ajánljuk a Budapesti Hirlapot.

— **Fidibusz!** legkitűnőbb magyar élclap! Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K. fél-évre 3 K. negyedévre 1 K. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal. — Diszkrétben kaphatók a Fidi-

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

eseteiben az orvosok csak

SIROLIN
„Roche”-t
rendelnek.



Kik vannak a Sirolin „Roche”-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántal-maiban szenvednek.
2. Mindazok, kik tüdőt géghurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar-rusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.

A táplálkozást nagyban elősegíti.



Csak ismeretecsi csomago-lásu Sirolin „Roche”-t kérjen, minden után-zatot vagy pótkészit-ményt kérünk a leg-határozottabban vissza-utasítani.

**F. Hoffmann-
La Roche & Co.,**
Basel (Svájcz),
Grenzach (Németor-szág).

busz eddig megjelent 1905/6 1908-as évfolyamai összesen 12 koronáért. Egy-egy évfolyam 5 korona. Megrendelhető a Fidióbusz kiadóhivatalában, Budapest, Röck Szilárd-utca 9.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi október hó 9-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelésügyi Ertesítőben” az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyeről a következő hivatalos adatokat közli: Lép-fene: Somlyógyörtelek Felegregy p., Mocsolya, — Veszettség: Felsőszopor, Pér, Magyar-egregy 3 u., Náprád 2 u. — Takonykór és bőrféreg: Somlyóujlak, Szolnokpacalusa, Szilágyosomlyó. — Juhhimlő: Sereden 5 u., Felsőkesnyárló p. — Rühkór: Szeödeme-ter ló. — Bivalyvész: Bádón, Csömörölő. — Sertésorbán: Bogdánd 7 u., Oláhna-dad 3 u., Sarmaság 2 u. — Sertésvész: Magyarkecel 5 u., Bősháza 3 u., Felsőberekszó 4 u., Felsővárcza, Középvárcza, Monó, t., Völ-csök 2 u., Erminszent t., Tasnád 6 u., Csömörölő, Egrespatak, Magyaroroszló 3 u., Szilágyballa, Kucsó t., Kőd 10 u.

— **A magyar újságírás szenzációja!** A Nap a magyar közönség legkedveltebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haacsak Géza. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K. félévre 8 K. negyedévre 4 K. egy hónapra 1 K. 40 fillér.

— **A legérdekesebb fővárosi napilap.** Minden kétségen fölül áll, hogy ez az elnevezés „A Polgár” című, egyetlen kétkrajcáros budapesti reggeli napilapot illeti meg. A tartalma mindig friss és eleven, minden napi ese-

mény megvan benne jól és érdekesen, hűen tudósít minden magyar és külföldi dologról, emellett pedig bő és változatos szórakoztató olvasmányt nyújt. Napról napra elsőrangú tárcát ad olvasóinak, emellett állandóan két regényt közöl, vidám krónikái kitűnően szolgálják a közönség mulattatását, egyéb közleményei pedig mindig vonzóak és érdekesek. Előfizetőinek páratlan ajándékkal kedveskedik, minden hónapban díszes és érdekes regénykötettel lepi meg őket. „A polgár Regénycarnoka” kötetei a magyar irodalom legkiválóbb termékei, amelyek hónapról-hónapra pontosan köszöntenek be „A Polgár” előfizetőihez. Azok, akik negyedévre fizetnek elő a „A Polgár”-ra, megkapják az eddig megjelent hat diszkötéses regénykötetet. „A Polgár” előfizetési ára egy évre 16 korona, félévre, 8 korona, negyed évre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér. Egyes szám ára 2 krajcár (4 fillér). Előfizetni „A Polgár” kiadóhivatalában (Budapest, VI., Eötvös-utca 17.) lehet. Mutatvány számot szívesen küldenek.

Szinészet.

Kedden, október hó 11-én mutatkozott be Hidvégi Ernő színtársulata Horceg Ferencnek „Bizanc” színművével. A színelőadás megkezdése előtt Hidvégi Ernő nagyon rokonszenves, szép beköszöntő beszédében fejtegette, hogy a mai modern korban maga a valódi művészet, már-már a színművészet, mennyire lehanyagoltban van a pusztán pénzkérdéssé váló, csak anyagi érdeket szolgáló frivol operetteszini-irodalom felburjánzása mellett. Jelezte, hogy a vezetése alatt működő társulat anyagi szempontoktól menten tisztán és kizárólag a művészi érzék fejlesztését, és a magyar muzsa pártolását tűzte céljául s várja, hogy e városa művelt közönsége megfogja érteni e merész vállalkozást és segíteni fog a szép cél kivitelében.

A kevés intelligens közönség zajos tapsal honorálta a kiváló előadási kvalitással dicsekedhető színművész bemutatkozó beszédét.

A „Bizanc” nem éppen elsőrendű színmű és bárminő nagy elismeréssel adózzunk is Herczeg Ferenc fényes írói tehetségének, nem vonhatjuk kétségbe, hogy az a bizonyos vontatottság, hogy ne mondjuk egyhangúság, mely az egész darab kompozícióján átvonul, nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a bemutatkozó előadáson a társulat művészi erői nem érték el azt a hatást, amit egy bemutatkozó előadástól pláne Hidvégi előbeszédének hatása alatt vártunk volna. Az egész színműben egyetlen hatásos jelenet, mikor a Konstantin császár elé odanyújtott méregpoharat Iréne császárné visszatartja, mely mellett már alig érvényesül a becsületében megsértett császár kitörése, midőn a török békekövetek kardrahánytatását megparancsolja. A szereplők tehetséggel és igyekezettel oldották meg nem könnyű feladatukat. Az orcszlánrész Hidvégi Ernő igazgatót (Konstantin császár), mindjárt utána Kardos Andort (zsoldos kapitány) illeti, bár utóbbi szerecséltlen maszkjával sokat ártott. Károlyi Sarolta (császárné), Lengyel Irén (Ilona) vittek jelentősebb nőszerepeket. A színpad díszítése, a kosztümizálás és általában az egész előadás a közönség meglepődését vívta ki.

Szerdán, október 12-én, a „Sabin nők elrablása”, a nagyon is közismert bohózatos vigjáték mulattatta a nem nagyszámu közönséget. Bogyó kitűnő Rettegi Fridolinjával és a társulat egybevágó játékaival.

Közgazdaság.

Milyen szőlőtermés várható.

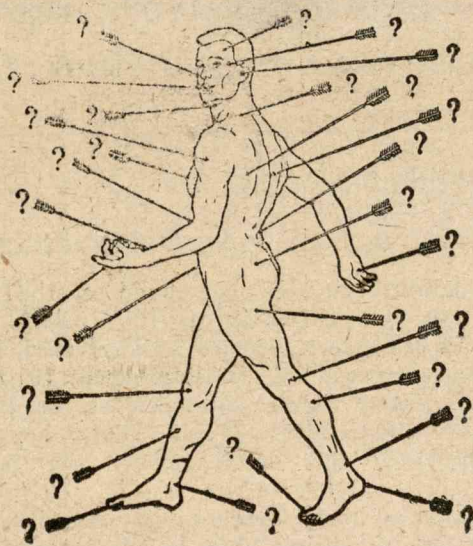
Erre a kérdésre közvetlen tapasztalat és vármegyénkben több szőlőhegy termésének megtekintése után jelezhetjük, hogy ez az esztendő a Szilágyosomlyóra a legjobb bortermő évek közé sorozható, mert úgy a mennyiség, mint a minőség tekintetében a közepesen felül álló jó termés mutatkozik. A mustárakra sem lehet panasza a szőlőgazdáknak, amennyiben már

több eladások történtek hektónként 36—38—40—42 koronával, sőt 50 koronás eladás is kötetett. A közeli falvakban apróbb kis termelők mustját 28—36 koronájával fizetik. A szüret általában még csak a jövő héten kezdődik. Akadnak néme'yek, akik elég helytelenül már megkezdtek a szüretet, holott a gyönyörű szép őszi napok a must minőségének kifejlesztésére nagyon is kedvezők volnának.

A szüreti kilátásokra és borárakra nézve a hivatalos jelentések következőleg szólnak:

Budapesti kerületben: (Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye) biai, gödöllői, monori, ráckevei és váci járásai, Fehérvármegye) A beállott esőzések következtében különösen a vékony héju fajták bogói megrepedtek s rothadnak, mely körülmény a minőség rovására megy s a szüretet siettetni fogja. Az új bor ára 36—60 K, óboré 45—70 K, idei mustra előre 36—40 K-ért kötettek kötések. A borkereslet élénk. — Szegszárdi kerület: Tóna és Somogyvármegye. Terméskilátás nagyon gyenge. Holdanként átlagban alig remélhető 3 hl. Régi borkészlet igen csekély, ára a termelőknél 40—50 K. Az új borokra 36—50 K árban történnek kötések. — Pécsi kerület: (Baranyavármegye.) Szeptember hó első felében 5 napig tartó esőzések következtében a bogók nagyon megteltek, minek következtében sok helyen fel is repedeztek s ennek következtében a rothadás is sok helyen kezdetét vette, mi a szüret kezdetét siettet. Must ára 44—50 K, hl.-ként. Ennyiert veszik is a szürendő mustot vagy kiejedés után az új bort seprőstől. — Tapoleai kerület: (Zalavármegye.) A szőlők fejlődésében a kedvezőtlen, esős időjárás miatt rothadás állott be, különösen a jégverte szőlőkben. Általában gyenge termés várható. Borkereslet élénk. Borkészlet igen csekély, óborért 48—56 K-t. adnak. A korán leszüretelt (rothadt és jégvert szőlők) szőlők mustját 18 K-ért adták el a rendes időben szüretelendő mustért máris 40—44 K-t. inérnek. — Pápai kerület: (Veszprém, Győr és Komáromvármegye.) Miskolci kerület: (Borsod és Gömör- és Kiskunvármegye.) A nagyobb esőzések következtében különösen a vékony héju fajok rothadni kezdtek. A szőlő érése előrehaladt. Az esőzés a várható mennyiségben és némileg a minőségben is tett kárt, de azért ha több eső nem lesz, jó minőségű bor remélhető. Borsod megyében 18 hl. Gömörmegyében 15 hl. must várható, kataszteri holdanként a hegyi szőlőkben, ellenben a homoki és ski vidéki szőlőkben csak 4—5 hl. Borkereslet élénk. Az új mustot hektóliterenként 36—50 K-ért veszik. Egy birtokos 200 hl. must termését a napokban adta el 50 K-ért. — Tarcali kerület. (Zemplén és Abauj-Torda vármegye.) A szőlők állapota esős időjárás következtében rosszabbodott, a bogók rothadni kezdtek, de szeptember közepén az időjárás jobbra fordult és kedvezően hat a szőlő érése. — Beregszászi kerület: (Bereg, Ung és Szabolcs vármegye) A kedvező időjárás következtében a rothadás megszűnt s a szőlők

Vannak fájdalmai?



Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsapilulákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 126. sz. (Zágrábmegye).

I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhányt, ideggyengeséget, oldalszúrást, szaggatást, influenzát, fejfog- és derékfájást, zsábat, bémulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat, vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis, vagy 6 dupla, vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajok, görcs, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsapilulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utáztatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan 3—30

Feller V. Jenő gyógyszerésznek Stubica, Centrale 126. sz. (Zágrábmegye).

1911.

évi

őszi uri szövetség, kalap, ing és nyakkendő-ajándékok már rak-táron vannak.

Tisztelettel:

Neumann József

uri szabó és férfi divatüzlete.

6—

nagyon szépen fejlődnek. A mennyiség közepesen alólinak, a minőség azonban igen jónak ígérkezik. Új borok iránti kereslet igen élénk. — Szilágyosomlyói kerület: (Szilágyvármegye.) A szőlőre az utóbbi időben kedvező időjárás volt. Átlagban 10 hl. termés várható kat. holdanként. Mustra 30—44 K-ért történtek kötések. — Pozsonyi kerület: (Pozsony és Mosonvármegye.) A szőlőfűrtök szépen fejlődnek ugyan, de a sok eső miatt a fűrtök nagyon rothadnak, a szőlőmoly kártételei is mindinkább szembetűnők. Általában gyenge termésre van kilátás. A borárak emelkednek. — Nyitrai kerület: (Nyitra, Bars, Esztergom és Hontvármegye.) A nagyobb esőzés folytán a szemek megduzzadtak, sok helyen a bogyók megrepedeztek és ennek következtében a minőség csökkent. — Balassagyarmati kerület: (Nógrádvármegye.) A szőlők jól fejlődnek. Az esős időjárás következtében a rothadás tett némi kárt, de azért a holdankénti termés átlagban 11—13 hl-re tehető. Borkészlet csekély, ára 40—45 K. közt váltakozik. — Egri kerület: (Heves és Jásznagykun-Szolnokvármegye.) A hegyvidéken a termés úgy minőségre, mint mennyiségre nézve jó közepesnek ígérkezik. A szőlő érése nagyon előre haladt, úgy hogy néhány a szüretet szeptember hónapban megkezdte. Az időjárás az utóbbi időben igen kedvezőre fordult s ha állandó is marad, igen jó minőségre lehet kilátás. A síkvidéken is jó közepesnek mondható a must minősége, de mennyiségileg itt kevés termésre van kilátás. — Kecskeméti kerület: (Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye.) A bogyó esőzések a bogyót meghízaltta ugyan, de amellett rothadni kezd. Gyenge közepértmérs és jó minőség várható. Borkészlet élénk, 6-bor 46—50 koronáért, kel. — Szabadkai kerület: (Bácsbodrog és Torontálvárm.) Az eső igen jótékony hatással volt a szőlőre, a bogyók rendesen fejlődnek. Ha a száraz és meleg időjárás tovább tart, úgy csekély termés mellett még közepes minőségű bor várható. Must kereslet igen élénk. A bor ára emelkedik, több helyen már meghaladja a 40 koronát hektoliterenként. — Marosvásárhelyi kerület: (Torda Aranyos, Maros-Torda, Kolozs, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszódvármegye.) A peronoszpóra pusztítása miatt a szüret eredménye nagyon gyenge lesz. Akik azonban idejében védekezni tudtak, azoknak szépen érik a szőlőjük.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A „Kis Ujság“ budapesti napilap 1910. évi 224-ik számában a következő közlemény jelent meg:

Rablómerénylő kocsis. Kifosztotta az utasait. Debrecenből jelentik: Szilágyi Imre ügyvéd a napokban végrehajtásra a szilágyosomlyói Zálnok községbe küldte Szotyori Nagy Kálmán ügyvédsegédét. Sz. Nagy Kálmán dr. Torday Gábor végrehajtóval felfogadta Krizsán János bérkocsist, hogy Zálnokra utazzanak. A végrehajtás nem történt meg, mert az alperes több ezer koronát fizetett. A végrehajtó a pénzt átadta az ügyvédjelöltnek. Ezt meglátta Krizsán János s amikor hazafelé indultak, felborította a kocsit. Ő még idejekorán leugrott a bakról, ellenben az ügyvédjelölt és a végrehajtó súlyos sebeket szenvedve elterültek a földön. A kocsis az eszméletlenül fekvő Tordai Gábort kirabolta, aztán Sz. Nagy Kálmánt akarta kifosztani. Azonban az ügyvédjelölt védekezett, amennyire tudott. A kocsis erre otthagya őket az országúton. A csendőrség a kocsist letartóztatta. Kiderült, hogy Krizsán rablásáért már több ízben büntetve volt. Sz. Nagy

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Kálmánt tegnap Debrecenbe szállították és súlyos betegen fekszik szülei lakásán. A szerencsétlen fiatalember karja és lába tört el.

Minthogy az egész közlemény elejétől végig légből kapott valótlanosság, szenzációhajhászó riporterfantázia szüleménye, — az abban foglalt, egyéni becsületemet megrágalmazó állítások miatt a cikk szerzője, illetve a „Kis Ujság“ felelős szerkesztője ellen ügyvédem útján a bűnvádi feljelentést megtettem:

Krizsán János,
bérkocsitulajdonos.

4037—1910. kig. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Szilágyosomlyó város tulajdonát képező, a helybeli 22. sz. jkvben 146. és 147. hrszámok alatt foglalt ingatlanok, a vasuti bejáró keleti és nyugati oldalán levő saroktelkek, melyek közül a keleti Löwber Arnold telke mellett levő 147. hrszámú ingatlan területe 227 □ öl, a nyugati Mózes Elek telke mellett levő 146. hrszámú ingatlan területe 411 □ öl, egyenként 4000—4000 korona kikiáltási ár mellett a városi képviselőtestületi közgyűlésének 2721—1910. kig. 171—1910. kgy. sz. véghatározatának rendelkezése szerint az ezennel folyó évi október hó 24-ének d. e. 10 órájára kitűzött nyílt szóbeli magánárverésen a városi kiadó hivatalában megtekinthető árverési feltételek mellett el fognak adatni. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-át képezi, amelyet az árverezni szándékozók ígéreteik megtétele előtt az árverelő bizottság kezeihez lefizetni tartoznak.

Szilágyosomlyó, 1910. évi október hó 1-én.

Lukátsffy Ödön,
polgármester.

920—1910. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. és a 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1910. évi V. 943. sz. végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágyosomlyói ügyvéd által képviselt Magyar fény-nyomda r. t. budapesti cég javára 125 kor. — fillér s jár. erejéig 1910. évi aug. hó 26-án fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1160 koronára becsült következő ingóságok, u. m. gépek és betűk nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1910-ik évi V. 943—2. számú végzés folytán 125 kor. — fillér. tőkekövetelés, ennek 1910. évi május hó 20 napjától 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 55 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés az alperes lakásán, Szilágyosomlyón leendő megtartására 1910. évi október hó 17-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés

az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1910. évi szeptember hó 23-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon

LEOPOLD GYULA

hirdetővállalat betéti társasághoz

Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.

ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel és lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. 256 naptár kizárólagos képviselő, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Diszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Hirdetések

A „Szilágyosomlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel.

929—1910. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. illetőleg az 1908. XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1910. évi V. 983. számú végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágyosomlyói ügyvéd által képviselt Közgazdasági bank szilágyosomlyói cég javára 100 kor. — fillér s jár. erejéig, 1910. évi augusztus hó 26-án fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 450 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gépek és papír nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1910. évi V. 983/2. sz. végzése folytán 100 kor. — fillér tőkekövetelés, ennek 1910. évi január hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 61 koronára 18 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés alperes lakásán Szilágyosomlyón, leendő megtartására 1910. évi október hó 17-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1910. évi október hó 1. napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Magyar királyi
államvasutak.

MENETREND.

Érvényes 1910. évi
október 1-től kezdve.

Oda.

Székelyhid—Margita—Szilágysomlyó.

Vissza.

Vv. 7112 I—III.	Szv. 7104 I—III.	Szv. 7102 I—III.	Állomások			Szv. 7101 I—III.	Szv. 7493 I—III.	Vv. 7111 I—III.
—	700	820	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	150 640	955	720
718	1218	430	"	Nagyvárad	"	901	405	835
705 935	700	900	"	Budapest k. p. u.	"	820	955	545
625	122	530	"	Ermihályfalva	"	1030	312	703
931	227	640	"	Székelyhid érk.	"	652	205	551
953	248	701	"	Asszonyvásár	"	634	147	532
1019	309	722	"	Apát-Keresztur	"	613	126	510
1033	322	735	"	Vedres-Abrány	"	556	109	447
1044	332	745	"	Monos-Petri	"	546	1259	436
1109	357	804	"	Margitta	"	536	1248	425
1123	410	817	"	Felső-Abrány	"	517	1227	344
1132	420	827	"	Széltalló	"	508	1218	334
1144	429	837	"	Szoldobágy	"	459	1209	324
1158	442	850	"	Bályok	"	447	1157	311
1215	504	912	"	Széplak	"	435	1144	258
1234	522	930	"	Márkaszkék	"	409	1119	231
1245	532	940	"	Ipp-Zoványfürdő	"	400	1110	221
109	551	959	"	Szilágynagyfalu	"	343	1053	203
133	614	1022	érk.	Szilágysomlyó	ind.	318	1029	134

Oda.

Sarmaság—Szilágysomlyó.

Vissza.

Vv. 5612 I—III.	Vv. 5614 I—III.	Vv. 5616 I—III.	Állomások			Vv. 5611 I—III.	Vv. 5613 I—III.	Vv. 5615 I—III.
705 935	700	900	ind.	Budapest kp. (95, 89.)	érk.	955	545	—
534	310	616	"	Nagykároly (95.)	"	1212	708	—
930	613	933	"	Sarmaság (85)	"	810	402	858
947	630	+947	"	Somlyógyőrtelék	"	754	+346	842
958	+641	958	"	Somlyó-Ujlak	"	746	338	834
1017	700	1017	érk.	Szilágysomlyó	ind.	728	320	815
405	—	—	"	Nagyvárad	"	—	718	1218

Oda.

Nagykároly—Zilah.

Vissza.

Szv. 5502 I—III.	Szv. 5504 I—III.	Szv. 5506 I—III.	Állomások			Szv. 5501 I—III.	Szv. 5503 I—III.	Szv. 5505 I—III.
705 935	700	900	ind.	Budapest kel. p. u. (89)	érk.	+150 820	+955	545
254	1226	356	"	Debrecen (89)	"	845 1140	422	1008
—	1158	—	"	Máramarossziget (89)	"	—	539	—
324	220	300	"	Szatmárnémeti (89)	"	828	131 245	940
—	932	—	"	Csap (103)	"	257	803	—
534	310	616	"	Nagykároly	"	705	1212	708
558	335	641	"	Mezőterem	"	641	1148	644
608	346	653	"	Erhatvan	"	631	1137	629
630	408	713	"	Tasnádszántó	"	621	1127	617
644	423	730	"	Tasnád	"	604	1111	556
657	436	743	"	Szakácsi	"	550	1052	541
+710	+449	+756	"	Ujnémet	"	+536	+1038	+526
726	508	815	"	Akos	"	527	1029	517
742	524	832	"	Alsószopor vásártér	"	506	1007	453
749	531	839	"	Alsószopor	"	500	1002	447
806	548	856	"	Derzsida	"	443	945	430
818	600	909	érk.	Sarmaság	"	431	933	418
1017	700	1017	érk.	Szilágysomlyó	ind.	—	728	320
728	320	815	ind.	Szilágysomlyó	érk.	—	1017	700
826	608	919	ind.	Sarmaság	"	423	925	410
839	621	933	"	Ökörítő	"	411	913	358
859	639	951	"	Szilágyballa	"	354	858	341
912	652	1005	"	Haraklány	"	341	845	328
924	704	1017	"	Cigányi	"	330	834	317
937	717	1030	érk.	Zilah	ind.	320	824	307
524	—	—	"	Kolozsvár	"	—	—	748
1001	—	—	"	Besztercze	"	—	—	442
333	—	—	"	Nagybánya	"	—	—	940

A gyorsvonatok a nyugati pályaudvarról indulnak és oda érkeznek vissza.



É r d e k e s

Mesés

Felülmulhatatlan

mert egyedüli biztos hatású szépítő szer a

Máramarosi

Liliom

Arckenőcs

nem szabad oly háznak lenni, hol nem a
csodás hatású

Máramarosi

Liliom-szappannal

mosakszanak este-reggel.



Állandó

használatban van a világ minden részébe
elterjedt biztos hatású szépítő szer a

Máramarosi

Liliom arckenőcs és

Liliom-szappan

mert most már nemcsak a hölgyek, de az
urak is használják a kéz s az arc ápolá-
sához, finomításához.Egy tégly arckenőcs éjjeli használatra 1,
vagy két korona.Egy tégly arckréme nappali használatra
2 korona.

Egy eredeti szappan 80 fillér.

Egy doboz hölgypor (3-féle színben) 1 ko-
rona 20 fillér.

Egyedüli készítő:

Dr. Reisman Ödön

gyógyszerész Máramarossziget, főter 8. sz.

Postai rendelések utánvétellel eszközöltetnek.

Kapható: Szaplanczay Sándor és Balás
Zsigmond gyógyszerészeknél.Szilágynagyfaluban: Halmágyi Ilona
gyógyszertárában.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PLÉTMÉGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsök,
vadoncsok, kerti sövények,
síma és gyökerező szőlővesszők
stb. Kaphatók.
Tessék kimerítő árjegyzeket kérni.



Szőnyeg és butorszövet gyárosok

Haas Fülöp és Fiai Debrecen, Piac-utca 59-ik szám.

Óriási választékban: Finomabb és olcsóbb szobaszőnyegek, fali és ágy elé való szőnyegek, futók, ágy- és asztalterítők, hencser átvétők, szövet és csipkefüggönyök, applikált stoorok, ágy és menyezeti terítők, paplanok, gyapju-takarók és lópokrócok, uti takarók, kecske és angorabőrök, rézágyak és függőnytartó rudak, nemkülönben remek kivitelű Persa és Smyrna szőnyegek, átvétők, táskák és szobaösszekötők.

2-4

Szakvélemények.

A magyar kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

2-6

Esterházy-Cognacot

betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva, mint kitűnő minőségűt és a francia Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Kelt Budapesten, 1892. november 25.

Dr. Tauffer Vilmos,
egyetemi tanár.

Dr. Kétyl Károly,
egyetemi tanár.

Dr. Stiller Bertalan,
egyetemi tanár.

Dr. Angyán Béla,
egyetemi tanár.

Dr. Réczey Imre,
egyetemi tanár.

Dr. Poor Imre,
kir. tanácsos, egyetemi tanár.

Dr. Pertik Ottó,
egyetemi tanár.

Dr. Báron Jónás,
egyetemi tanár.

13816—1910. tkvi.

Hirdetmény.

Somlyógyörtelek község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás, a telekbejegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1910. november 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1) az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2) mindazok, akik a telekbejegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésre nézve okadalt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a

telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. XXIX. t.-cikk 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is esznek; és

4) azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Kir. járábíró, mint telekkönyvi hatóság. Szilágyosmlyó, 1910. szeptember hó 26-án Csizsér sk., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül

2-3

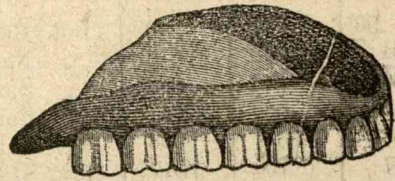
Schlecht Lajos,
kir. tkvi. vezető.



BÁTHORY GÉZA

fogtechnikai műterme

Szilágyosmlyón. (Ipartestület épületében, a gör. kath. templom mellett.)



29-52

Szájpadnélküli műfog.

Foggyökerek eltávolítása nélkül is készítek rágáshoz alkalmas műfogakat.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdén nőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközölköttek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatankint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Eladó bor.

80 hektóliter 1909-ik évi saját termésű tisztán kezelt asztali bor, valamint 20 hl. több évről való aszu bor eladó

Bölöni Sándornál,

Szilágyosmlyón.

Müvelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása



nemcsak szépséghiba, hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a szájüreget szagtalanítja

s a fogakat gyönyörűen fehériti a Sztraktéle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszertárakban és drogériákban 1 koronáért. 3 darabot bérmentve küld 3 koronáért Sztraka gyógyszerész Mohol. — Kapható: Szaplonczay Sándor és Balás Zsigmond gyógyszerészeknél Szilágyosomlyón. Halma gyi Ilona urnő gyógyszerészében Szilágynagyfalun.

728—1910. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbíróságnak 1910. évi V. 367. számú végzése következtében dr. Gáspár Gyula szilágyosomlyói ügyvéd javára 417 K 50 fillér s jár. erejéig 1910. évi április hó 1-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1170 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak, takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbíróság 1910-ik évi V. 367/4. számú végzése folytán 417 korona 50 fillér tökekövetelés, ennek 1909. évi május hó 29. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 246 korona 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés az alperes lakásán, Ballaházán leendő megtartására 1910. évi október hó 14-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1910. évi szeptember hó 29. napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

1848

eredeti angol, francia és amerikai toalet modelt közöl a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatványszámot küld a

Budapesti Bazár kiadóhivatala

Budapest, VIII., Baross-utca 22.
(Budapesti Bazár-ház.)

Törlesztéses kölcsönök.

A Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank Részv.-T. földbirtokra és házakra

értékük 70%-a erejéig 4 és fél %-os alapon olcsó jelzálog törlesztéses kölcsönöket nyújt és az ily kölcsönöket a lehető legrövidebb idő alatt lebonyolítja.

Szükség esetén II-od helyen — biztosítékképpen leendő bekebelezés mellett — még rövid lejáratu váltókölcsönt is ad. A kölcsön akár szóbelileg, akár levél útján kérhető. Vidékről mindkét esetben hitelesített telekkönyvi kivonat és hitelesített kataszteri birtokiv mutatandó be. Az előző terheket a bank fizeti ki.

A további teendőkre felvilágosítást nyújt és minden egyéb a bankszakmába vágó üzletet a legelőnyösebb feltételek mellett bonyolít le a

Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank
Részvénytársaság.

14—52

Teljesen peronoszporamentes, kiváló szépen fejlett — olasz rizling, bakator, járdovány, juh-fark, szerémi zöld, tramini, erős-inu és erdei fajokból álló

szőlőm idei termése

— mintegy 160 hl. must — a kémeri hegyen, a must elhelyezéséhez ugyanott megfelelő hordó és pincehasználatl — eladó.

Ugyanott kapható

200 véka alma.

Batul, aranypármén, sóvári és renett-fajok. Polcokkal berendezett gyümölcstartó pince vevőknek rendelkezésére áll.

Bölöni Sándor,
Szilágyosomlyón.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomoblok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kéveköti-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecskavágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ökék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.



Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltványtelep.

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.

Medgyes, 102. szám. (Nagyküküllőmegye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

3—20

Földvári L.

Cégtulajdonos: Földvári Mór,

debreceni első elektrotechnikai gyár és vállalat.

Üzleti iroda: Piacutcai barak.

Gyártási telep Széchenyi-utca 55. sz.

Telefon 168.

DEBRECEN.

Telefon 168.

Ajánlja legjobb kivitelben legolcsóbb árakban:

1 darab villamos csengő	kor.	2—151
1 „ fali nyomó	„	—20-161
1 „ körtenyomó	„	—30 „
1 „ horgony	„	—20 „
1 „ szénfogó	„	—20 „
1 „ agyaghenger	„	—70 „
1 kg., vagy 100 méter viaszkhuzal	„	3-20 „
1 teljes csengőberendezés	„	7— „
1 darab villanyozó gép	„	2-60 „
1 „ kézi és testi villanyozó gép	„	12— „
1 „ villanyozó gép nagy, erős	„	22— „
1 db. Dr. Spaner-féle orvosi gép szekrényben	„	18— „
1 db. Dr. Spaner-féle orvosi gép nagyobb	„	45— „
1 db. zseblámpa felszerelve	„	1-60 „
1 db. zseblámpa nagyítóval	„	3— „
1 db. Zeppelin zseblámpa	„	3-20 „

Telefonokat, villamos csengőket, villámhárítókat,

helyben és vidéken jótállással rendez be. Javítását, évi jókarban tartását szakszerűen és olcsón eszközli.

➡ Árjegyzék ingyen. ➡

RÁCZ BÉLA

BANK ÉS TÁJÉKOZTATÁSI IRODÁJA
DEBRECEN, CSAPÓ-U. 12.

Gőzmalom tulajdonos urak 50 lóerejű gőzgépet olcsó áron szerezhetnének most meg. A kinek szükséges ilyen fekvő nagy gőzgép, írjon azonnal.

A ki a folyton épülő Debrecenben házat, földet óhajtana venni, bizalommal fordulhat a fenti céghez, a melynél a legolcsóbb kamatu PÉNZKÖLCSÖNÖKET szerezhet ingatlanának legmagasabb értékéig. Megbízásokat lapunk kiadóhivatala is továbbit.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk kényelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borainkat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó minőségű és aránylag olesó borainkkal már eddig is megnyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jóakaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olesó és jó borvizet is szolgáltat-sunk, felkerestünk egy kitünő ivóvizet adó, a tenger színe felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mellett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

22—

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	3	3½	5	7	10	Megjegyzés.
	deciliter ára fillérekben					
1906. évi aszu bor	150		250			A borospalackért 20 fillért, a vizespalackért 24 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyanennyit térítünk meg.
1906. évi rizling bor		48		90		
1908. évi muskotály bor		58		110		
1908. évi rizling bor		30	36	60	72	
1909. évi rizling bor		34	38	64	76	
1909. évi vörös bor			30		60	
Kristályviz	4		6		10	

A „Világ” karácsonyi ajándéka.

A „Világ” politikai napilap előfizetői közt 1910. december 10-én

karácsonyi ajándékokat

sorsol ki. És pedig:

Egy előfizető kap	1000	koronát
Két „ „	500	„
Öt „ „	200	„
Tíz „ „	100	„
Száz „ „	50	„
250 „ „	20	„
500 „ „	10	„

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, amelylyel előkelő cégeknél vásárolni lehet. Részletes ismertetés a „Világ” bármely számában.

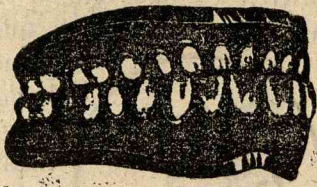
A „Világ” előfizetési árai:

Egész évre	28	kor. — fill.
Félévre	14	kor. — fill.
Negyedévre	7	kor. — fill.
Egy hónapra	2	kor. 40 fill.

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a „Politechnikai Szemlé”-t, mint a „Világ” rendes heti mellékletét és kedvezményes árban, negyedévenként 2 kor. 40 fillérért a „Divat Szalon”-t.

Angol rendszerű

fogműterem



Szilágysomlyón, (Csorgó-utca, saját ház.)

Készítek azonnali rágásra alkalmas teljes fogsorokat, foggyökerek eltávolítása nélkül, valamint a szájból ki nem vehető arany és platina fogkoronákat, továbbá arany, arany pillér, porcellán és kautschuk fogsorokat, jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel:

Brüll Sámuel,

30—52

fogtechnikus.

PAPP IMRE

fényképészeti és festészeti műterme

Szilágysomlyó, Kovrig Antal ház.

Műtermemben készítek a legmodernebb kivitelben fényes és matt, valamint Platin aquarell képeket és nagyításokat régi képek után is. — Kívánatra bárkinek próbaképet készítek és vidékre is elmegyek felvételek eszközlése végett.

Specialista menyasszonyi és gyermekfelvételekben.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Papp Imre,

3—

fényképész.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésére való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona. **Hecht Bank-ház Részvénytársaság** Budapest, Ferencziek-tere 6. 3—

A FONCIÈRE Pesti Biztostió Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselte

tűz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

32—